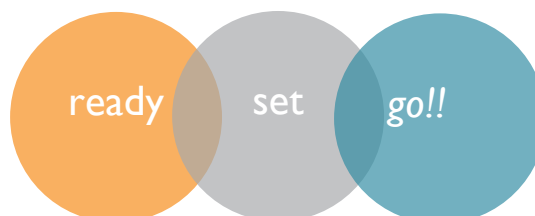

JAARVERSLAG 2017

Inleiding

Voor het jaar 2017 hadden wij een uitgebreid plan opgesteld met een groot aantal doelen. We kijken terug op een goed jaar waarin we veel hebben bereikt (en ook veel hebben geleerd). Gelukkig hebben we niet alles alleen hoeven doen en zijn we blij met de royale ondersteuning van, en goede medewerking met tutoren, docenten, beheerders, AIOS en opleiders. Ten slotte maken we het landelijke Psychiatrieonderwijs samen.

In dit jaarverslag geven we een overzicht en verantwoording van de gerealiseerde doelstellingen van het afgelopen jaar.

Met vriendelijke groet,

Maurits Nijs

Tamara Cohen

Til Bleijendaal

Tjitske Buurman

Wieke Ter Weijde

Elma Dijkstra

Marjan Tabak

Gerard Slegers

1 Leeromgeving en cursussen

1.1 Doorontwikkeling leeromgeving psychiatrieonderwijs.nl

De leeromgeving biedt nog tal van mogelijkheden waar wij nog geen gebruik van hebben gemaakt. In 2017 zijn wij gaan experimenteren met twee nieuwe opties: het inzetten van online werkvormen/tools die de motivatie van AIOS vergroten, en het verlichten van de administratieve last van beheerders.

Online motiverende werkvormen/tools

De leeromgeving biedt diverse mogelijkheden om AIOS te motiveren. Er zijn verschillende werkvormen en “tools” die we kunnen inzetten voor bijvoorbeeld het opwekken van de interesse. Dit jaar hebben we beschikking gekregen over een H5P tool waarmee een film veel interactiever gemaakt kan worden. De onderwijskundigen zullen deze tool inzetten in diverse cursussen.

Verlichten administratieve last beheerders

De administratieve handelingen die moeten worden verricht om de AIOS goed te faciliteren vergen op dit moment nog relatief veel tijd van de beheerders. De beheerders schrijven nu nog de AIOS in de verschillende cursussen in. In februari liep er een pilot bij consortium ON waarbij de AIOS zichzelf met een wachtwoord konden inschrijven. Deze pilot had evenwel niet het verhoopte resultaat. Er waren te weinig AIOS bij deze pilot betrokken om een gedegen conclusie te trekken over tijdwinst, efficiëntie en gebruikersgemak. Daarom zal deze pilot naar alle waarschijnlijkheid een vervolg krijgen in 2018. Het ziet ernaar uit dat de aanbieder van de leeromgeving ons volgend jaar een gebruiksvriendelijk administratiesysteem kan leveren waardoor wij de administratielast van de beheerders significant kunnen verminderen.

1.2 Cursussen in het algemeen deel

Alle cursussen in het algemeen deel van de opleiding zijn op basis van evaluaties van AIOS en tutoeren en op basis van de inbreng van landelijke experts verder ontwikkeld.

Lange cursus (12 weken)	Korte cursus (6 weken)
Psychotische stoornissen	Spoedeisende psychiatrie
Verslaving	Neuropsychiatrie I (dementie en delier)
Stemmingsstoornissen	Transculturele psychiatrie
Angststoornissen	Ouderenpsychiatrie
Persoonlijkheidsstoornissen	Kinder- en Jeugdpsychiatrie
Forensisch psychiatrische rapportage	

De landelijke expertgroep van de cursus Neuropsychiatrie I heeft gekozen voor een nieuw leerboek (ook voor de cursus Neuropsychiatrie II in het aandachtsgebied volwassenen) en artikelen, waarbij tegelijkertijd de cursus grotendeels vernieuwd is evenals de toetsvragen. De cursus richt zich nu op delier, dementie en bewegingsstoornissen.

1.3 De cursussen in het aandachtsgebied volwassenen

Cursussen verder ontwikkeld

De volgende cursussen zijn op basis van evaluaties en input van experts verder ontwikkeld:

- Ziekenhuispsychiatrie
- Beleid en management
- Psychofarmacologie (werd grondig gereviseerd)
- Neuropsychiatrie II (volledig vernieuwd)
- Ernstige psychiatrische aandoeningen (werd grondig gereviseerd)
- Verslaving
- Transculturele Psychiatrie

Cursussen nieuw ontwikkeld en in ontwikkeling

- **De ontwikkeling van het kind** (voorheen met de werktitel 'De normale psychologische ontwikkeling')
In 2016 is een start gemaakt; in 2017 is deze inhoudelijk ontwikkeld. Komend voorjaar is de cursus beschikbaar.

- **Omgaan met hulp bij zelfdoding bij psychiatrische patiënten** (blended learning)
In samenwerking met de afdeling MetaMedica van de VUmc is deze cursus ontwikkeld. Het bestaat uit een viertal online opdrachten en een dagdeel vaardighedenonderwijs (moreel beraad).

- **Somatisch-symptoomstoornis**

Deze cursus is in ontwikkeling en naar verwachting in het voorjaar van 2018 gereed.

- **Eetstoornissen** (e-learning)

Deze cursus is in ontwikkeling i.s.m. de Tijdstream en is naar verwachting medio 2018 gereed. Dit zal ook als bijscholingscursus voor psychiaters in de markt worden gezet.

- **Bipolaire stoornissen**

Deze geaccrediteerde bijscholingscursus voor psychiaters kwam medio dit jaar ook beschikbaar voor AIOS op onze leeromgeving.

- **Psychotrauma- en stressor-gerelateerde stoornissen**

De cursus is al weer een jaar operationeel.

- **Behandeling van Persoonlijkheidsstoornissen**

Er is een start gemaakt met de cursus, en enthousiaste expertgroep buigt zich hierover.

- **Ontwikkelingsstoornissen in de volwassenheid**

De cursus werd omgebouwd tot een geaccrediteerde bijscholingscursus voor psychiaters en komt in de loop van volgend jaar ook beschikbaar voor de AIOS op onze ELO.

- **DSM5**

In samenwerking met de RINO Utrecht is er een bijscholingscursus *DSM5* beschikbaar gekomen voor de AIOS op onze ELO.

1.4 De landelijke onderwijsdagen in het aandachtsgebied kinder- en jeugdpsychiatrie

Net als vorig jaar zijn er ook in 2017 acht landelijke onderwijsdagen Kinder- en Jeugdpsychiatrie georganiseerd, vier dagen voor eerstejaars AIOS in dit aandachtsgebied en vier dagen voor

tweedejaars. De AIOS werden gevraagd voorbereid naar de dagen te komen. De voorbereiding, literatuur en verwerkingsopdrachten, werden via de leeromgeving aangeboden. Iedere dag werd begeleid door twee coördinatoren (leden van de commissie landelijke onderwijsdagen K&J) en verdiept en verrijkt door lezingen en workshops door externe sprekers. Per twee onderwijsdagen is een schriftelijke toets aangeboden die de AIOS onder verantwoordelijkheid van zijn/haar opleider hebben gemaakt en het resultaat hiervan hebben besproken.

1.5 De landelijke onderwijsdagen in het aandachtsgebied ouderenpsychiatrie

Ook dit jaar zijn de landelijke dagen in het aandachtsgebied conform eerdere afspraken onverminderd doorgegaan. Het betreft vijf cursussen (1. Veroudering, 2. Gerontopsychiatrische stoornissen, neurocognitieve stoornissen, 4. Psychologische behandelingen, 5. Epidemiologie, organisatie, recht en ethiek) gespreid over twee jaar, opgebouwd uit 12 onderwijsdagen.

De cursussen zijn ontwikkeld door de Commissie Kennisonderwijs Aandachtsgebied Ouderenpsychiatrie (CKAO) in samenwerking met het Onderwijsbureau NVvP.

Er is door het CKAO een aantal kleine wijzigingen doorgevoerd in het programma. Volgende veranderingen liggen in het verschiet.

- In 2017 zijn de volgende cursussen aan bod gekomen: Neurocognitieve stoornissen, en Psychologische behandeling. De cursussen worden goed beoordeeld door de AIOS.
- Met de cursus gerontopsychiatrie is een start gemaakt voor het invoeren van een eindtoets in dit aandachtsgebied. Onderzocht wordt of een online toets bestaande uit meerkeuzevragen een geschikte manier is om de cursus af te sluiten waarop een certificaat volgt.

1.6 De psychotherapie cursussen

Het psychotherapie onderwijs - algemeen deel

Blended learning is het uitgangspunt van deze cursussen. We zetten in op het verrijken van de online content, zoals het opnemen van videolectures, demonstraties, casuïstiek, testen, leerpaden, literatuur, opdrachten, fora, etc. De AIOS kunnen zich met behulp van de online informatie goed voorbereiden op de bijeenkomsten waardoor er tijdens de bijeenkomsten meer tijd is voor praktische oefening en verdieping. In de loop van 2017 werden de drie cursussen operationeel voor gebruik door de consortia: psychodynamische psychotherapie, CGT en Systemisch werken. Ook de Basistraining Psychotherapie werd vernieuwd aangeboden en wordt door de AIOS goed geëvalueerd.

Het psychotherapie onderwijs – docenttraining

Ook in 2017 bleek er onder de docenten psychotherapie behoefte te bestaan zich te scholen in het inzetten van simulatietechnieken bij onderwijs. Het Onderwijsbureau heeft voor deze docenten twee trainingen verzorgd. Ongeveer 20 docenten hebben hier gebruik van gemaakt.

1.7 Evaluatie en toetsing

De nieuwe leeromgeving heeft het mogelijk gemaakt om online te evalueren en te toetsen. Digitaal toetsen kan een groot aantal voordelen opleveren: psychometrisch onderzoek naar validiteit en betrouwbaarheid van toetsen, differentiërend vermogen van toetsen, zicht krijgen op inter-beoordelaarsbetrouwbaarheid enz.

Belangrijk is natuurlijk te onderzoeken of de consortia technisch-organisatorisch zijn voorbereid op

eventueel digitaal toetsen. Een pilot in het LUMC om dit te onderzoeken is succesvol uitgevoerd. In december 2017 worden de resultaten van deze pilot besproken in de programmacommissie. Als er voldoende draagvlak voor is zal de pilot worden uitgebreid.

In samenwerking met het Platform Coördinatoren Psychiatrieonderwijs van de Nederlandse Medische Faculteiten is een landelijke databank aangelegd die de mogelijkheid biedt om het aantal vragen van de entreetoetsen fors uit te breiden. De voortgang hiervan wordt binnenkort met het platform besproken.

1.8 Samenwerking met de opleidingen psychiatrie in Antwerpen en Brussel

De AIOS-psychiatrie uit Antwerpen en Brussel hebben in het voorjaar '16 kennis gemaakt met drie onderwijscurssussen uit het algemeen deel van de Nederlandse opleiding, te weten: psychotische stoornissen, stemmingsstoornissen en ouderenpsychiatrie. De evaluatie door de AIOS van de voor hen nieuwe onderwijsvorm was overwegend positief. Reden om de pilot door te zetten. In 2017 is de cursus persoonlijkheidsstoornissen aan de Belgische AIOS aangeboden. Ook ditmaal was het een succes, en de samenwerking zal in 2018 worden gecontinueerd.

2 Docentprofessionalisering

Het onderwijsbureau organiseerde ter bevordering van de professionalisering van psychiaters die betrokken zijn bij de opleiding een trainingscyclus bestaande uit jaarlijks:

- regionale tutortrainingen (7 per jaar)
- landelijke tutortrainingen (2 per jaar)
- training van docenten psychotherapie (1 per jaar)
- training in supervisie en mentoraat (in verschillende opleidingsinstellingen)
- teach the teacher (in verschillende opleidingsinstellingen)

Naast trainingen willen we tutores en docenten ook online meer ondersteunen bij het begeleiden van onderwijsbijeenkomsten. Eind 2016 werd een start gemaakt met het opzetten van een online platform voor tutores en docenten waar zij op elk moment informatie kunnen vinden over didactische onderwerpen zoals het geven van feedback, het stimuleren van groepen, het leiden en verdiepen van discussies, etc. Ook is het platform een plek waar tutores en docenten elkaar kunnen vinden en vragen en ervaringen kunnen delen.

Voor het eerst is er op het VJC een tutorprijs uitgereikt door het Onderwijsbureau om daarmee de beste tutor door de AIOS uitgekozen in het zonnetje te zetten. Deze prijs zal elk jaar worden uitgereikt.

3 Medisch leiderschap

Om de geestelijke gezondheidszorg in de toekomst gezond te houden, is Medisch Leiderschap nodig. Medisch Leiderschap verbindt het management met het medisch psychiatrisch domein op alle niveaus ten behoeve van optimale en duurzame zorg voor de patiënt. De nadruk ligt op doelmatigheid en de verantwoordelijkheid van psychiaters om de kosten van de gezondheidszorg binnen de perken te houden.

Het onderwijsbureau laat zich leiden door richtlijnen rond kwaliteit en doelmatigheid van zorg. De cursus "Beleid en Management" is speciaal onder de aandacht worden gebracht van de psychiaters, AIOS en opleiders (o.a. door een artikel in "De Psychiater"). Het onderwerp medisch leiderschap is

verschillende keren aan de orde geweest in trainingen die het onderwijs op verzoek hebben verzorgd in verschillende opleidingsinstellingen.

4 Leven lang leren: bij- en nascholing

De geaccrediteerde bijscholingscursussen Bipolaire stoornissen en Ontwikkelingsstoornissen op volwassen leeftijd, inhoudelijk ontwikkeld door het onderwijsbureau, blijven beschikbaar voor psychiaters.

De cursus *Omgaan met een verzoek om hulp bij zelfdoding in de psychiatrie*, ontwikkeld i.s.m. de afdeling MetaMedica van het VUmc, werd begin 2017 operationeel. Deze cursus is beschikbaar voor AIOS en psychiaters (bij- en nascholing). Een workshop op het Voorjaarscongres 2017 heeft veel interesse voor de cursus opgeleverd. Accreditatie wordt aangevraagd.

In samenwerking met de Tijdstroom wordt een e-learning over *Eetstoornissen* ontwikkeld. Deze e-learning is bedoeld voor psychiaters en psychologen (bij- en nascholing) en voor de AIOS psychiatrie. De cursus is naar verwachting medio 2018 gereed. Accreditatie zal aangevraagd worden.

Er is interesse vanuit de Nederlandse Vereniging voor Klinische Farmacologie en Biofarmacie voor de cursus *Psychofarmacologie*. Mogelijk zal de cursus gebruikt gaan worden voor de opleiding tot klinisch farmacoloog.